

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/204/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112227064
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1112227064.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a sudcov JUDr. Branislava Kráľa a JUDr. Dariny Kuchtovej, v právnej veci žalobcu: D. G., R. G. Z. Č.. X, R., zast. Advokátskou kanceláriou Futej & Partners, spol. s r. o., Radlinského ul. č. 2, Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika, zast. Národnou bankou Slovenska, ul. Imricha Karvaša č. 1, Bratislava, o náhradu škody, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 3. júla 2014, č. k. 16C/156/2012-158, pomerom hlasov 3 : 0, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa v napadnutom výroku p o t v r d z u j e.

Žalovanej sa n e p r i z n á v a náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu o zaplatenie 29.781,90 eur s prísl. z titulu náhrady škody, rozhodol, že nepožiadala Súdny dvor Európske únie o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a žalovanej nepriznal náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca bol členom Podielového družstva slovenské investície (ďalej len „Družstvo“). Jeho členstvo v Družstve zaniklo dňa 10. 12. 2010 a vzniklo mu právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu vo výške 29.781,90 eur. Úrad pre finančný trh rozhodnutím z 21. 3. 2002 schválil Družstvu Prospekt investície, pri ktorom Družstvo požiadalo návrhom na začatie konania doručeným úradu dňa 16. 4. 2003 o schválenie jeho dodatku. Úrad Družstvo v upozornení z 13. 5. 2003 oboznámil o splnení podmienok pre schválenie tohto dodatku podľa § 127 ods. 4 v spojení s § 122 ods. 7 zák. č. 566/2001 Z. z. prílohou žiadosti Družstva bola aj zápisnica z riadnej členskej schôdze Družstva z 9. 1. 2003, podľa ktorej mal úrad schválením Prospektu investície odobriť projekt družstiev, pretože hodnotil každé z družstiev od jeho vzniku za 2 roky činnosti, a teda od februára 2002 sú družstvá pod dozorom úradu, ktorých sleduje, posudzuje a nemá k ich činnosti výhrady. Vzhľadom na túto prílohu žiadosti úrad Družstvo upozornil, že nie je povinný preverovať pravdivosť alebo hodnovernosť údajov uvedených v Prospekte investície s výnimkou identifikačných údajov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a oprávnenosti osôb podpisujúcich prospekt, pretože úrad vykonáva dohľad nad činnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa § 135 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z. z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva. Listom z 26. 4. 2007 U. požiadala v zmysle § 35 ods. 1 zák. č. 747/2004 Z. z. v spojení s § 126 ods. 5 zák. č. 566/2001 Z. z. Družstvo o predloženie a/ všeobecnej informácie o investičnej stratégii a štruktúre aktív Družstva a kto ich spravuje, b/ štruktúry majetku Družstva k 31. 12. 2005 a k 31. 12. 2006 s rozčlenením na investičné nástroje, peňažné prostriedky na bankových účtoch, ostatné aktíva a štruktúry záväzkov Družstva, c/ zoznamu všetkých obchodov, ktorými boli do majetku Družstva nakúpené a z majetku predané investičné nástroje a iné cenné papiere za roky 2005 a 2006 s informáciou, akým spôsobom

boli obchody vykonávané. Na túto žiadosť Družstvo reagovalo listom z 9. 5. 2007, pričom s listom z 20. 8. 2007 predložilo audítorskú správu a konsolidovanú účtovnú závierku za rok 2006. Dňa 2. 6. 2008 Družstvo reagovalo i na žiadosť o odstránenie nedostatkov náležitostí polročnej správy za I. polrok 2007 a dňa 8. 9. 2008 vo vzťahu ku polročnej finančnej správe za I. polrok roku 2008. Podľa zápisu z prerokovania problémov a nezrovnalostí z 24. 8. 2007 U. z predložených údajov o majetkovej štruktúre Družstva zistila, že majetok vložený do investičných nástrojov Družstva je tvorený podielmi v družstvách EDSI, KPDSI a DDSI a na 98,85 % podielom zmenkami eminenta CI HOLDING, a. s. Keďže v zmysle prijatej investičnej stratégie v Prospekte investície by angažovanosť voči jednému eminentovi nemala prekročiť 30 % podielu na celkových aktívach vyhlasovateľa verejnej ponuky a podiel eminenta CI HOLDING, a. s., na celkových aktívach predstavoval 91,45 %, Družstvo v tomto smere nedodržiava Prospekt investície. Preto U. odporučila zosúladiť štruktúru aktív Družstva podľa schváleného Prospektu investície najneskôr do 31. 12. 2007. V rámci reakcie splnomocnený zástupca Družstva G. M. T. v liste z 10. 10. 2007 uviedol, že zo strany Družstva nedošlo k porušeniu zákona, ani Prospektu investície, pretože Prospekt investície umožňoval rozloženie finančných nástrojov v portfóliu aj tak, že sa v ňom budú nachádzať iba finančné nástroje jedného eminenta. Následne Družstvo listom z 29. 1. 2008 informovalo U., že počnúc 1. 1. 2008 nakupuje do portfólia vždy 3 zmenky od 3 samostatných právnych subjektov, ktoré opatrenie zabezpečí súlad v rozložení investičného rizika s Prospektom investície. Dňa 2. 6. 2008 Družstvo uzavrelo s obchodníkom s cennými papiermi Zmluvu o riadení portfólia, podľa ktorej sa obchodník s cennými papiermi ako obhospodarovateľ zaviazal riadiť portfólio Družstva ako jeho klienta v súlade so schváleným Prospektom investícií a jeho dodatkami, čo zahŕňalo hospodárenie s portfóliom klienta na základe rozhodnutia obhospodarovateľa, sledovanie a vyhodnocovanie spravovaného portfólia, obstarávanie predaja cenných papierov z portfólia klienta, uschovávanie a správa cenných papierov, optimalizácia portfólia, poskytovanie konzultácií a finančných analýz. Obchodník s cennými papiermi sa zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia portfólia klienta vo výške 8 % ročne. Rozhodnutím z 8. 1. 2008 č. OPK-9750/3/2007 U. na základe kontroly vykonanej v roku 2007 uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 500.000,- Sk za porušenie zákona č. 566/2001 Z. z. Banková rada U. v konaní o rozklade toto rozhodnutie rozhodnutím zo 7. 5. 2008 č. GUV-841/2008 zrušila a vec vrátila na opätovné prejednanie a rozhodnutie. Následne U. rozhodnutím z 20. 8. 2008 č. OPK-9750-5/2007 uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 300.000,- Sk za porušenie § 54 ods. 2, § 73 ods. 1 písm. a/, § 74 ods. 1, ods. 7 písm. b/ zák. č. 566/2001 Z. z. Medzičasom U. rozhodnutím z 22. 4. 2008 č. OPK-2744-5/2007-PLP zmenila podľa § 59 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb udelené rozhodnutím z 22. 4. 2003 a povolila, okrem iného, poskytovanie investičnej služby podľa § 6 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 5 ods. 1 písm. a/, b/ zák. č. 566/2001 Z. z. s obmedzením podľa § 59 ods. 3 tohto zákona a poskytovanie investičných činností a vedľajších služieb podľa § 6 ods. 1, 2 v spojení s § 5 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z. z. Obchodník s cennými papiermi dňa 30. 3. 2010 vypovedal Zmluvu o riadení portfólia. Listom z 15. 4. 2010 Družstvo požiadalo U. o preskúmanie postupu obchodníka s cennými papiermi a o výkon dohľadu na mieste, dôvodiac, že výpoveďou zmluvy sa družstvo dostalo do zložitejšej situácie, keďže obchodník s cennými papiermi zabezpečoval pre Družstvo odbyť výrobkov, Družstvo muselo pozastaviť prijímanie nových členských vkladov od existujúcich alebo nových členov, ako aj pozastaviť vyplácanie vyrovnacích podielov pre vystupujúcich členov, vyplácanie deklarovaných výnosov z prijatých členských vkladov a ostatných peňažných súm prijatých od svojich členov. Družstvo poukázalo na škodu, ktorú mu mal spôsobiť obchodník s cennými papiermi a ktorá mala dosahovať sumu 20 miliónov eur. Ďalším listom z 23. 4. 2010 Družstvo žiadalo U. o zjednanie nápravy v činnosti obchodníka s cennými papiermi, pretože tento si neplnil svoje povinnosti voči Družstvu ako subjektu dohľadanému zo strany U. spočívajúce v zabezpečení zhodnotenia finančných prostriedkov jemu zverených do správy. U. listom z 30. 4. 2010 a urgenciou z 30. 6. 2010 požiadala predsedu predstavenstva Družstva a aj Družstvo samotné o predloženie špecifikovanej písomnej informácie a dokumentácie k zmluve za účelom dohľadu na mieste. V súvislosti s oznámením Družstva z 10. 5. 2010 o tom, že ročná finančná správa družstva za rok 2009 bola uverejnená na internetovej stránke, U. upozornila Družstvo listom zo 14. 5. 2010, že ročná finančná správa za rok 2009 neobsahuje náležitosti podľa zák. č. 566/2001 Z. z., žiadala o jej doplnenie a súčasné upozornenie užívateľov internetu, že účtovná závierka za rok 2009 nebola overená audítorom a bude v zmysle rozhodnutia predstavenstva Družstva prepracovaná. Podľa správy audítora pre predstavenstvo Družstva z 30. 7. 2010 pre nedostatok informácií a pre nemožnosť otvoriť účtovníctvo Družstva za rok 2009 nemohol overiť, či hodnota finančných investícií uvedených v účtovnej závierke Družstva ku dňu 31. 12. 2009 bola vykázaná v reálnej hodnote. Na základe predbežne získaných informácií by mala byť reálna hodnota finančných investícií nižšia, ako bola vykázaná v účtovnej závierke, preto audítor modifikoval

výrok o tom, že finančné investície nie sú vykázané v účtovnej závierke v reálnej hodnote. U. si listom z 1. 6. 2010 vyžiadala od Družstva ďalšie doklady, najmä kúpne zmluvy, generálne splnomocnenia pre B.. M. Č.Y., B.. Q. C., V.. na zastupovanie Družstva a doklady o finančnom vysporiadaní podľa zmluvy o kúpe cenných papierov z 5. 10. 2009. Rozhodnutím z 12. 7. 2010 č. ODT-8305/2010 U. nariadila predbežné opatrenie, ktorým podľa § 25 ods. 1 písm. a/ zák. č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom uložila obchodníkovi s cennými papiermi povinnosť zdržať sa nakladania s majetkom klientov, ktorý mu bol zverený bez písomného súhlasu U., keďže na základe oznámenia klientov, najmä Družstva, vzniklo dôvodné podozrenie z možného poškodenia klientov obchodníka s cennými papiermi. Rozhodnutím z 21. 12. 2010 č. ODT-8305-5/2010 U. odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb z dôvodov podľa § 156 ods. 2 písm. a/, § 55 ods. 7, 9, § 85 ods. 2 zák. č. 566/2001 Z. z. banková rada U. v konaní o rozklade toto rozhodnutie potvrdila rozhodnutím z 1. 3. 2011 č. GUV-274/2011. U. rozhodnutím z 26. 8. 2010 č. OPK-5664/1-5/2010 zastavila konanie začaté na žiadosť Družstva o schválenie dodatku k Prospektu investície z dôvodu, že i napriek poskytnutiu dodatočnej lehoty na odstránenie nedostatkov žiadosť neobsahovala náležitosti stanovené zákonom. Toto rozhodnutie potvrdila Banková rada U. rozhodnutím zo 7. 12. 2010 č. GUV-1744/2010. U. rozhodnutím z 30. 5. 2011 č. ODT-10890-4/2010 zakázala Družstvu ako vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt predaj majetkových hodnôt podľa § 144 ods. 4 písm. c/ zák. č. 566/2001 Z. z. z dôvodu porušenia ust. § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b/, c/, h/ zák. č. 566/2001 Z. z. a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. K porušeniu týchto ustanovení došlo tým, že zmenou skutočností uvedených v Prospekte investície Družstvo tento Prospekt nedodržiavalo. U družstva totiž nastali také zmeny, pre ktoré sa Prospekt investície stal neaktuálny a Družstvo neurobilo žiadne kroky k náprave a k tomu, aby sa stav Družstva uviedol do súladu s údajmi v Prospekte investície. Z dokladov predložených žalobkyňou na CD nosiči súd prvého stupňa zistil, že sa v nich nachádza 1/ výzva U. na predloženie dokladov, a to kópií všetkých zápisníc z rokovania členských schôdzí družstva za roky 2007, 2008 a 2009 spolu s vydaniami časopisu Podielnik za rovnaké obdobie, 2/ zápisnica z rokovania náhradnej členskej schôdze družstva z 3. 3. 2009, ktorej predmetom bolo schválenie správy predstavenstva a ročnej účtovnej závierky za rok 2008, návrhu na rozdelenie zisku a výplaty podielov na zisku za rok 2008, 3/ zápisnica z rokovania náhradnej mimoriadnej členskej schôdze Družstva z 23. 10. 2009, na ktorej bol schválený návrh na úpravu investičnej stratégie a plán zhodnotenia činnosti na rok 2010, 4/ správa o finančnej situácii Družstva ku dňu 31. 12. 2009, 5/ oznámenia o aktuálnej hodnote základných členských vkladov v príslušnom období, pričom v súvislosti s oznámením z 21. 10. 2009 U. listom z 27. 10. 2009 informovala Družstvo, že oznámenie spĺňa požiadavky podľa § 129 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z. z. a keďže neobsahuje údaje uvedené v § 129 ods. 2 tohto zákona, nemá dôvod zakázať jeho zverejnenie, 6/ vyrozumienie KR PZ v Bratislave o odstúpení oznámenia na členov štatutárneho orgánu Družstva ohľadom podozrenia z naplnenia znakov skutkovej podstaty trestného činu sprenevery a trestného činu porušovania povinností pri správe cudzieho majetku na Úrad boja proti korupcii Prezídia Policajného zboru, 7/ list z 27. 7. 2010, ktorým Družstvo reagovalo na vyjadrenie obchodníka s cennými papiermi ohľadom okolností výpovede zmluvy o riadení portfólia. Vo vzťahu k obchodníkovi s cennými papiermi súd prvého stupňa z dokladov predložených na CD nosiči zistil, že po obdržaní vyúčtovaní k zmluve o riadení portfólia z 8. 1. 2010 družstvo vo vyjadrení z 19. 3. 2010 upozorňovalo obchodníka s cennými papiermi na nesúlad skutočnej finančnej kondície portfólia, ktoré na základe zmluvy obchodník riadil a obhospodaroval, oproti prezentovaným výsledkom podľa vyúčtovania z 8. 1. 2010. Listom z 12. 4. 2010 Družstvo vyzvalo obchodníka s cennými papiermi na predloženie správy o zhodnotení finančných prostriedkov za 4. štvrtrok 2009 a za 1. štvrtrok 2010 najneskôr do 16. 4. 2010. Listom zo 16. 4. 2010 Družstvo oznámilo obchodníkovi s cennými papiermi predbežnú stratu vo výške 24 764,991 eur spôsobenú jeho konaním a súčasne obchodníka s cennými papiermi vyzvalo, aby v lehote 15 dní túto stratu nahradil. Listami z 3. 5. 2010 a zo 17. 5. 2010 družstvo vyzvalo obchodníka s cennými papiermi na odovzdanie dokumentácie súvisiacej s činnosťou podľa zmluvy o riadení portfólia a v rámci toho i všetkých listinných cenných papierov, vrátane nevyplnených zmeniek a zmeniek, ktoré sú súčasťou portfólia Družstva. Listom z 18. 5. 2010 Družstvo vyzvalo obchodníka s cennými papiermi na vrátenie neoprávnene vyplatenej odmeny 228.954,- eur a na doplatenie rozdielu zhodnotenia portfólia za IV. kvartál 2009 a za I. kvartál 2010, pretože portfólio Družstva nebolo zhodnotenú na zmluvne stanovenú 8 % úroveň a bolo vo výraznej strate. Okresný súd Bratislava I uznesením z 11. 4. 2011 č. k. 3K/95/2010 vyhlásil konkurz na majetok Družstva ako úpadcu. Žalobca ako veriteľ prihlásil svoju pohľadávku vo výške 29.781,90 eur voči Družstvu do konkurzu. Správca konkurznej podstaty však jeho pohľadávku v celom rozsahu poprel, a preto žalobca podal tzv. incidenčnú žalobu na určenie oprávnenosti jeho pohľadávky. Táto vec sa vedie na súde prvého stupňa pod sp. zn. 8Cbi/71/2011 a doposiaľ nie je právoplatne skončená. Skončené nie je ani konkurzné konanie. Z tohto skutkového

stavu súd prvého stupňa vyvodil záver, že žaloba nie je dôvodná. Vzhľadom na prebiehajúce konkurzné konanie nie je možné ustáliť, či a v akej výške vznikla žalobcovi škoda, ktoré okolnosti sú rozhodné aj pre ustálenie začiatku plynutia premĺčacej doby na uplatnenie nároku na náhradu škody proti štátu. Okrem toho, podľa ustálenej judikatúry (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31. 5. 2006 sp. zn. 4Cdo/199/2005, ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo/1404/2004) platí, že nárok na náhradu škody podľa zák. č. 58/1969 Zb., resp. podľa zák. č. 514/2003 Z. z. môže byť v občianskom súdnom konaní úspešne uplatnený voči štátu až vtedy, keď nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi iným titulom, napr. titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Preto ak má žalobca pohľadávku proti subjektu, ktorý ju získal ako prospech, a má povinnosť tento prospech vydať, musí preukázať bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi. Toto žalobca nepreukázal. Vzhľadom na to tu zatiaľ nie je základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ktorým je existencia škody. Za tohto stavu nie je možné ustáliť výšku škody a žaloba bola preto podaná predčasne. Rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29Cdo/4968/2009, na ktoré poukazoval žalobca, nemožno podľa súdu prvého stupňa v prejednávanej veci použiť, pretože konkurzné konanie nie je zatiaľ ukončené, a preto nie je vylúčená možnosť uspokojenia pohľadávky žalobcu ako veriteľa v konkurznom konaní v rozsahu, v akom sa domáha náhrady škody. Odhliadnuc od uvedeného, žalobca podľa súdu prvého stupňa nepreukázal ani nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska. Nesprávny úradný postup U. mal podľa žalobkyne spočívať 1/ v oneskorenom zistení neaktuálnosti údajov zahrnutých do Prospektu investície a tým jeho neplatnosti a následnom oneskorenom zakázaní činnosti Družstva, 2/ v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zisteníach v Prerokovaní nedostatkov podľa zápisu z 24. 8. 2007 a 3/ v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka pri činnosti voči Družstvu. Pokiaľ ide o bod 1/, súd prvého stupňa uviedol, že dohľad U. nad činnosťou Družstva, ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, bol regulovaný zákonom č. 566/2001 Z. z. v obmedzenom, resp. vo vymedzenom rozsahu spočívajúcom v kontrole tých povinností, ktoré ukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt zákon (zverejnenie schváleného Prospektu investície pred začatím verejnej ponuky, plnenie informačných povinností, predloženie oznámenia o verejnej ponuke majetkových hodnôt na posúdenie, dodržiavanie ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z.). K takým povinnostiam patrila od 1. 1. 2009 i povinnosť aktualizácie Prospektu investície podľa § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. a od 1. 6. 2010 povinnosť dodržiavania Prospektu investície podľa § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z. z. v prípade nastania novej významnej skutočnosti, vecnej chyby alebo nepresnosti týkajúcej sa údajov zahrnutých do Prospektu investície, ktorá by mohla ovplyvniť správne hodnotenie majetkových hodnôt, Družstvo malo tieto uviesť v dodatku Prospektu investície. Povinnosť aktualizácie Prospektu investície sa vzťahovala primárne na Družstvo, ktoré malo v takom prípade vypracovať dodatok k Prospektu investície a predložiť ho na schválenie U.. Ak štatutárny orgán Družstva túto povinnosť nesplnil a nepredložil dodatok k Prospektu investície, U. mohla tieto skutočnosti zistiť až s určitým časovým odstupom, najmä pri plnení zákonom uloženou periodickej informačnej povinnosti Družstva. Nemožno pritom opomenúť, že za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investície zodpovedal počas celej doby verejnej ponuky štatutárny orgán Družstva (§ 128 ods. 1 písm. h/ zák. č. 566/2001 Z. z.), pričom schválenie Prospektu investície nemalo za následok aj schválenie Zmluvy o riadení portfólia, ktorá bola zaradená do zoznamu zmlúv zabezpečujúcich odbyť výrobkov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt alebo realizáciu poskytovaných služieb (§ 128 ods. 1 písm. a/ bod 10 zák. č. 566/2001 Z. z.). U. totiž nemala právomoc vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva. Družstvo až do 15. 4. 2010, kedy požiadalo o preskúmanie postupu obchodníka s cennými papiermi, nesignalizovalo Národnej banke Slovenska zhoršenie jeho finančnej situácie, prípadne nedostatky v činnosti obchodníka s cennými papiermi. Pri výkone dohľadu na mieste od 20. 4. do 6. 5. 2010 U. zistila zmeny v údajoch Prospektu investície, ktoré by mohli ovplyvniť hodnotenie majetkových hodnôt s následkom neaktuálnosti Prospektu investície, nie však jeho neplatnosti, pretože zo žiadnych ustanovení zák. č. 566/2001 Z. z. nevyplýva neplatnosť Prospektu investície pre neaktuálnosť jeho údajov (tá sa vzťahuje iba na Prospekt cenných papierov v zmysle § 123 zák. č. 566/2001 Z. z.). U. vyzvala Družstvo na predloženie žiadosti o schválenie dodatku Prospektu investície. Ako však vyplýva z rozhodnutia U. z 26. 8. 2010 č. OPK-5664/1-5/2010 Družstvo predmetnú žiadosť U. R. E. síce predložilo, ale táto neobsahovala všetky náležitosti podľa zák. č. 747/2004 Z. z., pričom rovnaké vady mal aj dodatok Prospektu investície a keďže tieto vady neboli odstránené, U. konanie zastavila. Medzičasom U. iniciovala konanie o uloženie sankcie podľa § 144 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. za porušenie ust. § 129 ods. 3 cit. zákona, ktoré sa skončilo vydaním rozhodnutia z 30. 5. 2011 č. ODT-10890-4/2010, ktorým U. Družstvu zakázala predaj majetkových hodnôt. Z toho je podľa súdu prvého stupňa zrejmé, že U. konala v rámci svojich oprávnení stanovených zákonom

a nedopustila sa nesprávneho úradného postupu. Pokiaľ ide o žalobcom tvrdený nesprávny úradný postup U., spočívajúci v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zisteniach v Prerokovaní nedostatkov podľa zápisu z 24. 8. 2007, súd prvého stupňa poukázal na to, že predmetom konania je nesprávny úradný postup žalovanej, zastúpenej U. R. E. a nie obchodníka s cennými papiermi. V príčinnej súvislosti s nesprávnym postupom obchodníka s cennými papiermi mohla vzniknúť škoda iba Družstvu, nie však žalobcovi. Žalobca nebol v právnom vzťahu s obchodníkom s cennými papiermi. Dohľad U. bol limitovaný zákonom č. 566/2001 Z. z., a preto informácie a podklady, ktoré U. zisťovala v rámci predmetu dohľadu, sa vzťahovali výlučne k dohliadanému subjektu, ktorým bolo Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt. Zákon Družstvu neukladal povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizika, prípadne krytia rizika. U. na základe údajov o štruktúre majetku Družstva k 31. 12. 2005 a k 31. 12. 2006 síce zistila nedostatky v oblasti dodržiavania Prospektu investície, ale podľa právnej úpravy platnej v roku 2007 nemohla uložiť Družstvu sankciu, pretože povinnosť dodržiavať Prospekt investície sa v tom čase na vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt nevzťahovala. U. ako štátny orgán nemohla konať nad rámec, rozsah a spôsob stanovený zákonom a preto zistené nedostatky v činnosti Družstva prerokovala na stretnutí s členmi štatutárneho orgánu Družstva dňa 24. 8. 2007 a súčasne dala odporúčania na nápravu tohto stavu. U. v danom období (po 24. 8. 2007), preto nemohla uložiť družstvu peňažnú sankciu, pozastaviť alebo zakázať predaj majetkových hodnôt za nedodržiavanie Prospektu investície podľa § 144 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z., ktoré oprávnenia použila pri zistení neaktuálnosti Prospektu investície po 1. 6. 2010. Napokon pokiaľ ide o nesprávny úradný postup U., ktorý mal podľa žalobcu spočívať v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zistení pochybení v činnosti obchodníka s cennými papiermi, súd prvého stupňa uviedol, že z rozhodnutí U. o uložení pokút 500.000,- Sk, resp. 300.000,- Sk je zrejmé, že U. činnosť obchodníka s cennými papiermi sledovala, pričom nebolo jej povinnosťou informovať Družstvo o výsledných zisteniach. V zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 747/2004 Z. z. je totiž dohľad nad dohliadanými subjektmi neverejný. Okrem toho, vzhľadom na záväzkový vzťah medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi založený Zmluvou o riadení portfólia, bolo primárne povinnosťou Družstva zabezpečiť kontrolu plnenia jeho povinností a dohľad nad jeho činnosťou voči Družstvu. Súd prvého stupňa poukázal tiež na to, že vo veci je podstatný iba prípadný nesprávny úradný postup, ktorého by sa mohla dopustiť U. zanedbaním dohľadu vo vzťahu k dohliadanému subjektu, ktorým bolo Družstvo. V príčinnej súvislosti s prípadným nesprávnym úradným postupom spočívajúcom v zanedbaní dohľadu nad obchodníkom s cennými papiermi by mohla vzniknúť škoda iba Družstvu, nie teda žalobcovi. S poukazom na tieto závery súd prvého stupňa žalobu zamietol. Žalobca v priebehu konania podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a navrhol, aby súd prvého stupňa požiadal Súdny dvor o rozhodnutie o predbežnej otázke, ktorá je špecifikovaná na str. 23 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Súčasne žalobca navrhol, aby z tohto dôvodu súd prvého stupňa konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. Súd prvého stupňa zaujal stanovisko, že nie je povinný obrátiť sa so žiadosťou na Súdny dvor Európskej únie a iniciovať prejudiciálne konanie, pretože žalobca nežiadal o výklad platnosti právneho aktu Európskej únie a jednak zodpovedanie prejudiciálnych otázok žalobcu nie je pre rozhodnutie v predmetnej veci potrebné. Súd prvého stupňa poukázal na to, že do zákona č. 566/2001 Z. z. bola transponovaná Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/71/ES zo 4. 11. 2003 o prospekte, ktorý sa zverejňuje o verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie, a o zmene a doplnení Smernice č. 2001/34/ES, ktorá sa primárne týka právnej úpravy vzťahujúcej sa k prospektu, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie. Pre účely tejto smernice sa za cenné papiere považujú prevoditeľné cenné papiere definované v čl. 1 ods. 4 Smernice Rady č. 93/22/EHS z 10. 5. 1993 o investičných službách v oblasti cenných papierov a patria k nim a/ akcie akciových spoločností a iné cenné papiere rovnocenné akciám akciových spoločností, b/ dlhopisy alebo iné formy dlhových cenných papierov, ktoré sú obchodovateľné na kapitálovom trhu, c/ všetky ostatné cenné papiere, s ktorými sa bežne obchoduje a ktoré dávajú právo na nadobudnutie takýchto prevoditeľných cenných papierov prostredníctvom upísania alebo výmeny, alebo ktoré dávajú právo na peňažné vyrovnanie, okrem platobných prostriedkov. Keďže spomenutá Smernica 2003/71/ES bola transponovaná do slovenského právneho poriadku - do zákona č. 566/2001 Z. z., a primárne sa týkala oblasti právnej úpravy prospektu zverejňovanom pri verejnej ponuke cenných papierov, a nie pri verejnej ponuke majetkových hodnôt, podľa názoru súdu prvého stupňa je právne bezvýznamné zaoberať sa otázkami uvedenými žalobcom v návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Vzhľadom na tieto závery súd prvého stupňa rozhodol tak, že nepožiada Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o predbežnej otázke. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a ich náhradu úspešnej žalovanej nepriznal, pretože jej v konaní žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca a napadol ním výrok, ktorým bola žaloba zamietnutá. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že žalobe vyhovie alebo aby ho v tejto časti zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že je irelevantný argument U., že nevykonávala dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, pretože žalobca nemohol o takto zúženom dohľade vedieť. Povinnosťou U. podľa § 137 ods. 2 zák. č. 566/2001 Z. z. je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov a ich činností, pričom podľa § 135 ods. 1 tohto zákona, ktorý v tomto znení platí od 1. 5. 2007, Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj obchodník, patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany U.. U. už v roku 2007 pri kontrole zistila, že družstvo má z hľadiska rizikovosti portfólia nedostatočne rozložené portfólio. U. sa následne uspokojila s takou nápravou stavu, že toto portfólio rozložené namiesto jednej do troch zmeniek, a to zmeniek vystavených spoločnosťou CI Holding, a. s., CI Reality, spol. s r. o. a Global production, spol. s r. o., pričom posledné 2 spoločnosti boli opäť 100 % dcérskymi spoločnosťami CI Holding, a. s., a vo všetkých troch spoločnostiach bol navyše či už členom predstavenstva alebo konateľom B.. M. Č., vtedajší predseda predstavenstva obchodníka s cennými papiermi. V roku 2008 U. vydala rozhodnutie voči obchodníkovi, v ktorom konštatovala, že obchodník vo svojej činnosti porušil zák. č. 566/2001 Z. z. vo viacerých podstatných ohľadoch. Ani po vydaní tohto rozhodnutia U. okrem udelenia bezvýznamnej pokuty vo výške 10.000,- eur neprijala žiadne následné kontrolné opatrenia, ktoré mohla prijať v zmysle zák. č. 566/2001 Z. z., resp. podľa zák. č. 747/2004 Z. z., a to napr. predbežne alebo celkom zakázať činnosť obchodníkovi alebo Družstvu, resp. obchodníkovi povolenie na činnosť alebo udeliť peňažné sankcie priamo členom predstavenstva Družstva alebo obchodníka. U. rozhodnutím z 30. 5. 2011 č. ODT-10890-4/2010 zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti prospektu, pričom v tomto rozhodnutí ustálila trvanie neaktuálnosti prospektu od mája 2010. Údaje uvedené v prospekte však boli v skutočnosti neaktuálne už k 31. 12. 2006. Vydaním vyššie uvedeného rozhodnutia U. potvrdila, že voči Družstvu bola povinná zakročiť už 4 roky pred vydaním tohto rozhodnutia. Ďalej žalobca v odvolaní poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29Cdo/4968/2009, podľa ktorého existujúce konkurzné konanie samo o sebe nevyklučuje možnosť podať veriteľom, ktorí si prihlásili svoju pohľadávku do konkurzu, žalobu o náhradu škody proti štátu a nerobí žalobu predčasnou, pretože súd má v konaní o náhradu škody povinnosť skúmať, či aktuálny stav konkurzného konania objektívne vylučuje možnosť uspokojenia žalobcu ako veriteľa v konkurznom konaní, pričom súd nemá čakať až na rozvrhové uznesenie konkurzného súdu, ale je povinný zohľadniť napr. správy správcu konkurznej podstaty o stave konkurzu. Z vyjadrenia správcu konkurznej podstaty o stave konkurzu z 20. 8. 2013 vyplýva, že v konkurznej podstate nie sú žiadne prostriedky a celý majetok úpadcu je tvorený hypotetickými pohľadávkami z neukončených súdnych sporov, ktoré vedie správca konkurznej podstaty proti U. a iným subjektom. Napokon žalobca v odvolaní namietol, že súd prvého stupňa listinné dôkazy nevykonal spôsobom ustanoveným v § 129 ods. 1 O. s. p.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup zo strany U.A. R. E. pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou Družstva. V tomto ohľade odvolací súd poukazuje na podrobné odôvodnenie napadnutého rozsudku. Nie je sporné, že U. bola povinná vykonávať dohľad nad činnosťou Družstva, ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, v konaní však bol sporný rozsah tohto dohľadu. Treba vziať do úvahy, že až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z. z. (novela zákona č. 566/2001 Z. z. vykonaná zákonom č. 129/2010 Z. z.), teda až od 1. 6. 2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo, ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený prospekt investície. Teda až od 1. 6. 2010 mohla U. dohliadať, či Družstvo dodržiava schválený prospekt investície. Tiež povinnosť aktualizovať prospekt investície v zmysle § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. bola vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt stanovená až od 1. 1. 2009 na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. (novela zák. č. 566/2001 Z. z. vykonaná zákonom č. 558/2008 Z. z.). Počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt zodpovedal investorom za pravdivosť a

úplnosť údajov v prospekte investície štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt (§ 128 ods. 1 písm. h/ zák. č. 566/2001 Z. z. pokiaľ ide o rizikovosť portfólia, zák. č. 566/2001 Z. z. neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt a teda ani Družstvu, žiadne povinnosti v oblasti rozloženia rizík, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov (napr. správcké spoločnosti pre kolektívne investovanie). Preto tieto neexistujúce povinnosti Družstva nemohla U. kontrolovať. U. nevykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi Družstva ako sa mylne domnieva žalobca. U. mohla podľa platnej právnej úpravy kontrolovať len to, či Družstvo plní informačné povinnosti v zmysle ust. §§ 126 až 130 zák. č. 566/2001 Z. z. V tejto súvislosti treba poukázať na to, že žalobca si musel byť vedomý toho, že s jeho investíciou je spojené riziko a že doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov (ust. § 129 ods. 1 písm. b/ zák. č. 566/2001 Z. z. v znení platnom do 21. 7. 2013; § 126 až 130 boli zo zákona č. 566/2001 Z. z. vypustené novelou vykonanou zákonom č. 206/2013 Z. z. účinným dňa 22. 7. 2013). Ak si toho žalobca vedomý nebol, nemožno to pričítať na farchu U. R. E. v zmysle zásady, podľa ktorej neznalosť zákona neospravedlňuje. To isté platí aj pokiaľ ide o argumentáciu žalobcu, že o rozsahu dohľadu U. nad činnosťou Družstva nemal vedomosť.

Z uvedeného je zrejmé, že v konaní nebol preukázaný základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom štátu v zmysle § 9 zák. č. 514/2003 Z. z., ktorým je nesprávny úradný postup štátu zastúpeného U. R. E..

Pokiaľ ide o rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29Cdo/4968/2009, na ktorý v odvolaní poukazoval žalobca, žalobca tento rozsudok interpretoval nesprávne a zavádzajúco. Predovšetkým tento rozsudok sa týka náhrady škody, ktorú veriteľom spôsobili osoby povinné podať návrh na vyhlásenie konkurzu tým, že so splnením tejto povinnosti boli v omeškaní. Okrem toho, Najvyšší súd ČR v odôvodnení uvedeného rozsudku poukázal na rozhodnutie R 48/2011 týkajúce sa náhrady škody spôsobenej výkonom verejnej moci, podľa ktorého v prípade prebiehajúceho konkurzu na majetok dlžníka sa posúdenie nedobytnosti pohľadávky poškodeného ako predpokladu vzniku zodpovednosti štátu sa odvíja odo dňa, keď poškodený obdržal plnenie na základe právoplatného rozvrhového uznesenia. Uvedený rozsudok sp. zn. 29Cdo/4968/2009 nepolemizuje so závermi rozhodnutia R 48/2011, ale súčasne berie do úvahy rozhodnutie R 33/2008, podľa ktorého otázka nemožnosti uspokojenia pohľadávky veriteľa môže byť zodpovedaná aj skôr než pri rozvrhu (ku ktorému ani nemusí prísť). V tejto súvislosti Najvyšší súd ČR uviedol, že miera možného uspokojenia veriteľov dlžníka môže byť objasnená už pri vydaní čiastočného rozvrhu, prípadne pri právoplatnom schválení konečnej správy, ak z nej bude zrejmé, že dosiahnutý výťažok speňaženia konkurznej podstaty nebude stačiť ani na plné uspokojenie pohľadávok za podstatou a pracovných nárokov, takže nezaistení veritelia druhej triedy neobdržia pri rozvrhu nič. Inými slovami, z uvedeného rozsudku Najvyššieho súdu ČR nevyplýva záver, že žalobu o náhradu škody proti štátu možno podať v ktoromkoľvek štádiu konkurzného konania. Z tohto rozsudku Najvyššieho súdu ČR vyplýva, že 1/ predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu je nedobytnosť pohľadávky poškodeného v tom zmysle, že je zrejmé, že poškodený neobdrží v konkurznom konaní žiadnu sumu, 2/ to, v akej výške vznikla veriteľovi škoda, možno zistiť už skôr, než pri rozvrhu a to napr. pri vydaní čiastočného rozvrhu, alebo pri právoplatnom schválení konečnej správy. V prejednávanej veci v konkurznom konaní vyhlásenom na majetok Družstva nedošlo k speňažovaniu majetku z podstaty, preto správca konkurznej podstaty doteraz nemohol podať konečnú správu o speňažovaní majetku z podstaty a vzhľadom na to nemohlo dôjsť ani k čiastočnému rozvrhu. Za tohto stavu otázka nedobytnosti pohľadávky žalobcu nie je vyriešená (nie je celkom zrejmé, že v rámci konkurzného konania nedostane nič) a vzhľadom na to nemožno ustáliť ani výšku škody. Preto je správny záver súdu prvého stupňa, že žaloba bola podaná predčasne.

Z obsahu zápisnice o pojednávaní konanom dňa 3. 7. 2014, na ktorom bol vyhlásený napadnutý rozsudok, vyplýva, že súd prvého stupňa na tomto pojednávaní vykonal dokazovanie oboznámením obsahu konkrétnych listinných dôkazov, ktoré sú v tejto zápisnici vymenované. Preto neobstojí názor žalobcu, že súd prvého stupňa postupoval v rozpore s § 129 ods. 1 O. s. p.

Odvolací súd vo veci rozhodol rozsudkom zo 6. 10. 2014 č. k. 6Co/600/2014-201. Tento rozsudok zrušil Najvyšší súd SR uznesením zo 17. 2. 2016 sp. zn. 6Cdo/8/2015 a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia spomenutého rozsudku odvolacieho súdu bolo pochybenie odvolacieho súdu spočívajúce v tom, že žalobcovi nebolo doručené vyjadrenie žalovanej k odvolaniu. V zrušujúcom uznesení Najvyšší súd SR nevytkol odvolaciemu súdu žiadne iné hmotnoprávne, resp.

procesné pochybenie. Vzhľadom na to po doručení vyjadrenia žalovanej k odvolaniu (viď doručenka na č. I. 229) odvolací súd vo veci rozhodol rovnako ako svojim v poradí prvým rozsudkom.

Z toho vyplýva, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny v napadnutom výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá. Preto ho odvolací súd v tomto výroku potvrdil podľa § 219 ods. 1 O. s. p.

Výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vyslovil, že nepožiada Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o predbežnej otázke, nebol napadnutý odvolaním a nadobudol právoplatnosť.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a ich náhradu úspešnej žalovanej nepriznal, pretože jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.